

D ANDREI DÓSA

Multă forță și
un dram de gingășie

roman

Ediția a II-a revăzută

POLIROM
2022

Poate că sentimentele materne pot diminua uneori capacitatea femeilor de a lua cele mai bune decizii, poate că urgența unei situații le determină să acționeze pripit, îmi spun eu acum, dar atunci, în seara în care m-am întors de la prima ședință de terapie cu dr. Neagu, nici prin cap nu-mi trecea să fiu împăciuitor.

— Cine ți-a spus de babalâcul ăsta ramolit? am luat-o eu la rost pe maică-mea.

— O clientă.

— Și care au fost criteriile după care l-ai ales?

— Mi-a vorbit foarte frumos despre el. A zis că de când merge la el a avut mai multe revelații. Ei i-a fost recomandat de o profesoară...

— Revelațiile lu' pește! am întrerupt-o eu. Tipul e mai deprimat decât mine și tu mă trimiți la el?! Tu știai în ce hal e?

— De unde să știu?

— Altădată să mai ceri și alte păreri. Te lași așa, pe mâna uneia...

— Doamna Partin e clienta mea de douăzeci de ani.

Dacă la început ieșirea mea o prinsese cu garda jos, acum venea pe contraatac, strângea argumente.

— Poate că omul s-a luptat toată viața cu depresia și acum e avizat să...

Nu aveam de gând să ascult așa ceva.

— E avizat pe mă-sa. Avizat să se ducă la groapă.

Asta era metoda preferată prin care puneam capăt discuțiilor cu mama. Începeam să injur și, din moment ce violența verbală o îndispunea foarte tare, ba uneori o îndurera chiar, nu mai

spunea nimic, tăcea mălc. Atunci o lăsam de izbeliște și dispăream în cameră, trântind ușa după mine.

O să plec de aici, jur. Îmi iau o garsonieră și-mi bag picioarele. Gândurile mele nu aveau însă niciun temei. Nu aș fi putut să fac asta pentru că nu munceam și nu aveam bani. Facultatea mi-o plăteau părinții. Tot ei plăteau și psihologul. Așa că am continuat ședințele de terapie, pentru că eram un băiat bun și, chiar dacă aveam gura mare, nu voiam să-mi dezamăgesc mama.

Prima ședință nu fusese chiar atât de rea pe cât mă așteptasem și pe cât lăsasem să se înțeleagă. Chiar dacă îl spuseseam moșului mai ales generalități despre viața mea și backgroundul meu, și-a dat seama destul de repede că vocea mea capătă un ton ranchiunos atunci când vorbesc despre părinți, lucru de care eram conștient doar în mod vag. *Îmi venea să-i zic ce știi tu despre ranchiună, moșule? Eu simt ranchiună față de femei, față de facultate și profesori, față de economia de piață și de interlopi și bătăuși și curve.* Dar nu i-am spus nimic, îl cunoșteam de prea puțin timp. Nu-mi permiteam. Omulețul asta palid era plătit ca eu să mă descarc în fața lui. Eu îmi făcusem alte planuri: voiam să-i înșir vrute și nevrute, să mă simt bine, imersându-mă în copilărie, sursa tuturor traumelor, cum susțin ei, psihologii, să-i povestesc viscele, iar el să mi le interpreteze. Îmi imaginam că terapia e un mod distractiv și confortabil de petrecere a timpului liber, o mică bărfă despre persoana mea. Nu voiam să simt furle, ranchiună, rușine și neajutorare. Dar, începând cu a doua ședință,

moșul a reușit să-mi provoace un disconfort din ce în ce mai pronunțat. Era suficient să facă o remarcă aparent inocentă ca să mă dea peste cap.

Nevoia mea de a vorbi era mai puternică decât reținerile. Până la urmă, ce aveam de pierdut? Nu mă putea domina sub nicio formă. Fizie în nici un caz, iar mie doar de dominarea fizică îmi era frică. Celelalte, cea intelectuală ori cea psihică, erau mai lesne de îndurat. Subestimasem capacitatea întrebărilor simple, pe care nu mi le pusesem niciodată, de a provoca disconfort:

— De ce vrei să-ți mulțumești părinții?

— Nu știu, așa se face, e una dintre cele zece porunci.

În mod normal, dacă aș fi fost în locul lui, la o remarcă de felul asta aș fi scos un pufnet ușor sau aș fi chicotit. Dar el nu a emis niciun sunet, nu și-a notat nimic în carnetel.

Presiunea, oricât ar fi fost ea de infimă, m-a făcut să continui.

— Da, știu, că doar nu-s prost, nu face parte ad litteram din cele zece porunci. Vreau să spun că merită tot respectul și atunci automat merită să fie și mulțumiți... Mi-e frică să nu decad și mai mult în ochii lor dacă nu-i mulțumesc suficient de tare. Adică știu că suferă atunci când nu-s mulțumiți de mine. Am observat asta. Se încrunță și se retrag în ei înșiși. Ca și cum m-aș lovi de un zid. De parcă eu n-aș suferi. Dar ce contează asta? Important e să fim joviali și să trăim în conformitate cu etica protestantă a muncii.

— Data trecută când ne-am întâlnit, mi-ai povestit câteva vise din copilărie. Te-aș ruga să-mi mai povestești, dacă vrei.

Îmi plăcea că nu insista pe tema mama-tata și tonul lui îndatoritor, așa că de cele mai multe ori făceam ceea ce-mi cerea. Tot ce spunea părea rezonabil și de bun-simț, chiar dacă scopul lui ascuns era să mă facă să mă întorc la lucrurile dureroase, ceea ce îi și reușea, mai devreme sau mai târziu.

— Nu mai știu câți ani aveam când am visat asta, opt-nouă? Se făcea că alergam pe un câmp cu ierburi galbene, înalte, cu soarele în față și mama alerga alături de mine. La un moment dat am ajuns la o casă de lemn, de la țară. Am intrat și am cotrobăit printre niște unelte. Țin minte că razele soarelui intrau printre scânduri și brăzdau fața prietenoasă a mamei. Apoi am urcat în pod. În capătul podului era o ușă mare. După un timp, fața mamei s-a schimbat, s-a umplut de răutate. M-a forțat să mă apropii de ușă aceea. Știam că îmi vrea răul, dar nu mă puteam opune. M-a împins și am căzut... Atât.

— Hm, înțeleg.

— Ce credeți?

— Sunt curios să aflu ce crezi tu. Părerea ta e mai valoroasă în acest moment.

Replica asta m-a enervat, dar în același timp m-a și măgulit, așa că am început să-i spun ce cred eu. Când i-am zis că nu știu ce reprezintă podul, mi-a spus că cel mai probabil intelectul.

— Adică ce vrei să spunei, mama mi-a arătat drumul spre intelect și tot ea mi-a dat brânci?

— Nu știu, tu ar trebui să știi asta mai bine.

Replicile lui neutre mă iritau la culme. Nu mi-aș fi putut imagina niciodată că la un moment dat voi experimenta un raport de putere în care o astfel de replică va fi suficientă să mă facă să transpir și să mă foiesc incomod pe

canapea. Întorceam întrebarea pe toate părțile, încercam să găsesc un capăt de fir, ceva de la care să încep.

— I-a plăcut dintotdeauna să-mi recomande cărți. Dar uneori capătă un ton sfătos care mă scoate din minți. Citesc ceva și pe urmă discutăm. Îmi place foarte mult că am cu cine să discut, dar, uneori, mai ales când mă pune la încercare, atitudinea ei are ceva de ghid spiritual.

Cred că domnul Neagu ar fi putut să devină un *stalker* perfect pentru ceata din psihicul meu, dar până la urmă nu am apucat să aprofundăm relația, pentru că am început să mă tem de felul în care voi fi perceput dacă lumea avea să aflu că merg la psiholog. Cel care a spart echilibrul precar dintre mine și terapeut a fost Atti. Sedințele aveau loc joi, după seminarul de statistică, ținut în Corpul L, de pe Strada Lungă. De acolo ajungeam la cabinet în trei minute. Atti avea la rândul său seminare acolo și scăpa la aceeași oră ca și mine. Amândoi locuiam în aceeași parte a orașului, așa că parcurgeam o bucată de drum împreună. Casa lui era pe un deal, a mea pe celălalt.

Când am început terapia, i-am spus că nu-l mai pot întovărăși, pentru că am o treabă în oraș. Ce treabă? I-am spus că m-am băgat într-un ONG și că acum lucrăm la un proiect, ceea ce era adevărat, doar că cei din organizație aveau întâlnirile în altă zi.

— Nonprofit?! a pufnit el. Cu asta își pierde timpul sufletele nobile ca tine?

— Da, vrem să ajungem cavaleri.

Nu-i plăcea când mă chinuiam să-i dau răspunsuri istețe. Mă amenința verbal, pe jumătate în glumă, cu ce-i venea la gură.

— Vezi să nu te înghesuie cavalerii pe la colțuri.

— Stai liniștit.

După a patra ședință, intuind poate ceva din atitudinea mea stingheră, Atti a decis să mă urmărească. Căci prietenia dă mai multă greutate împrejurărilor nefericite, sporindu-le și profitând de pe urma lor, ca să parafralez un bine-cunoscut filozof stoic. Probabil că s-a ținut la o distanță considerabilă, având grijă să nu fie observat. După ce a văzut că intru pe poartă și dispar pe ușa care ducea în casa scării, s-a îndreptat satisfăcut spre casă. O săptămână mai târziu, a apărut de nicăieri în dreptul casei în care se afla cabinetul, ținându-mi poarta, asemenea unui servitor umil.

— Ia să vedem unde merge prietenul nostru Dósa...

Șocul de a-l vedea acolo m-a făcut s-o iau în direcția opusă. În timp ce mergeam, în capul meu a încolțit speranța că, dacă o iau la fugă, s-ar putea să-mi piardă urma. Am traversat parcul, am ocolit clădirea poștei și m-am apropiat de cabinet din direcția opusă. Mai aveam doar vreo cinci metri până să ajung la poartă și să dispar înăuntru, când l-am văzut că traversează strada în pas alergător, zâmbind. Mi-am dat seama că mă asteptase undeva în parc, de unde putea să țină sub observație casa. Când s-a apropiat de mine a început să râdă fals, ca o femeie isterică.

— Lasă-mă dracului în pace, i-am strigat eu din ce în ce mai disperat și am luat-o la fugă spre Strada Furcii, care urca pe Dealul Cetății.

Am trecut de biserica ortodoxă și am continuat să urc pe Strada Furcii, până la intersecția